

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्धा जिल्हा

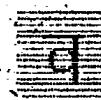
१९९७-९८

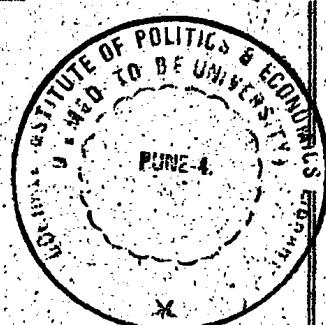
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकृति

जिल्हा सांख्यिकी

ग्रन्थालयीन

1997 - 98

Vol. 1 & 2

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
व धी

अनुक्रमणिका
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1997-98

अ. क्र.	तत्त्वांक क्र.	विषय	पृष्ठा क्रमांक
1	2	3	4
भाग - 1			
1.		दृष्टीक्षेपात जिल्हा	VII to XIV
2.		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते एकवीस
भाग - 2			
		1. क्षेत्रफल व लोकसंख्या	
1.	1.1	1991च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफल, घरेव लोकसंख्या.	1
2.	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक वाढ	3
3.	1.3	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
4.	1.4	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	9
5.	1.5	1991च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करण्याचांची संख्या	11
6.	1.5(ब)	1991 च्या जनगणनेनुसार मुरुऱ्यता काम करण्याची उपयोग गट क्षेत्र निहाय विभागणी	13
7.	1.6(आ)	लोकसंख्येचे उपयोग गटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1981	14
8.	1.6(ब)	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	15
9.	1.7	1991च्या जनगणनेनुसार अनुसृचित जाती व जमातीकरिता आळडेवारी	16
10.	1.8	मिती/छपरे यासाठी वापरब्लेल्या साधन सामुद्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण	17
11.	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार गामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण	18
12.	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	19
2. हवामान			
13.	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्यदिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 1997	20
14.	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल त्र किमान तापमान 1997	25
3. कृषी			
15.	3.1	जमिनीचा वापर सन 94-95, 95-96 व 96-97 या वर्षांकरिता	26
16.	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकासालील क्षेत्र (94-95, 95-96, 96-97)	28
17.	3.3	मुऱ्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (97-98)	35
18.	3.4	विविध साधनानी ओलीतांसाली असलेले तालुकावार क्षेत्र (1994-95, 1995-96, 1996-97)	36
19.	3.5	निरनिराळ्या पिकासालील ओलीतांचे तालुकावार क्षेत्र सन 1994-95, 1995-96 व 1996-97 या वर्षांकरिता	37

अ. तपता क्रमांक क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक	
1	2	3	4
20.	3.6(अ), तालुकावार सिंचन विहीरी आणि हत्तर विहीरी 1994-95, 1995-96 व 1996-97		42
21.	3.6(ब) तालुकावार कुपनलीका, हातपेंप चालू असलेल्या हातपेंप व विद्युत-पंपाची संरुपा (1997-98)		43
22.	3.7 विहीरी स्टरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे (1997-98)		44
23.	3.8 मोठे व मध्यम पाटबंधांड प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30 जून, 1998 अखेरची		45
24.	3.9 वहित धारण जमीनीची संरुपा व त्पांचे क्षेत्रफळ, ओलीता- साली असलेली वहितधारण जमीन आणि ओलीतासालील निंवळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ शेणीनुसार वहित धारण जमीनीची संरुपा (1990-91)		46
25.	3.10 कृषी विषयक अवजारे कृषी गणना 1992		51
26.	3.11 दुष्काळ टंचाई व टंचाई संदृश परिस्थितीची माहिती 1997-98		52
27.	3.12 टंचाईच्या पूर्वीतिहासानुसार कठीण व हत्तर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती 1997-98		55
	<u>4. पशुसंवर्धन</u>		
28.	4.1 तहसिलवार पशुधन (1992-या पशुगणनेप्रमाणे)		56
29.	4.2 जिल्हयातील पशुवैधकीय संरुपाची तालुकावार संरुपा 1997-98		58
30.	4.3 रागांच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संरुपा वर्ष (1997-98)		65
31.	4.3(अ) विविध पशुवैधकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 1997-98		66
32.	4.4 मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कृततळ केलेल्या पशुंची संरुपा (1997-98)		67
33.	4.5 जिल्हगातील वनक्षेत्र वर्ष 1997-98		68
34.	4.6 जिल्हयातील मुल्य व गौण वनउत्पादने वर्ष (1997-98)		69
35.	4.7 जिल्हयातील भूपल-मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1997-98)		70
36.	4.8 जिल्हयातील सांगरी-मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1997-98)		71
	<u>5. रोजगार उद्योग, सनीकर्म व वौज</u>		
37.	5.1 कारसान्यातील कामगारांची डेनिक सरासरी संरुपा वर्ष 1997		71
38.	5.2 चालू कारसान्यांचे व कामगारांच्या संवर्धनेनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1997		77
39.	5.3 कामाच्या डिवसांच्या संवर्धनेनुसार चालू असलेल्या कारसान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 1997		81
40.	5.4 उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97		87
41.	5.5 रोजगार विनिमय कैद्रातील ऑकडेवारी वर्ष 1997		91
42.	5.6 व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1997-98		93
43.	5.7 जिल्हयातील कर्मचाऱ्यांची संरुपा (कर्मचारी गणना 1997)		94

अ. क्र.	तत्त्वांकमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
44.	5.8	निरनिराकृत्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च, 98 ला संपणा-या वर्षांकिता)	95
45.	5.9	विघुतीकरण झालेल्या शहरांची व ग्रावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च, 1998 असेर	96
46.	5.10	विजेचा वापर 1997-98 या वर्षांकिता	98
47.	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना 1990)	99
48.	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी उद्योग) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	101
49.	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	102
50.	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	103
51.	5.15	बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकूण) (आर्थिक गणना 1990)	104
52.	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1990)	105
53.	5.17(अ)	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्परत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	106
54.	5.17(ब)	वस्तुनिर्माण व दुरुस्तीसेवा उद्योगगटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	107
55.	5.18(अ)	घाऊक व किरकोळ व्यापारमधील स्वकार्परत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	108
56.	5.18(ब)	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	109
57.	5.19(अ)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्परत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	110
58.	5.19(ब)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	111
59.	5.20(अ)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण स्वकार्परत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचायांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990)	112

IV

अ. तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक	
1	2	3	4
60.	6.20(ब)	सर्व उद्योग गट मिल्न एकूण उद्योग गटामधील आसंथापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा- यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1990) ०. सहकार	113
61.	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.98 असेर	114
62.	6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31.3.98 ला संपूर्णा-या वर्षाकरिता)	115
63.	6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेसा परीक्षण वर्गप्रिमाणे वर्गवारी 31.3.98 असेर	116
64.	6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळी वरील सहकारी बँकची कार्य 31.3.98 असेर	117
65.	6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	118
66.	6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	119
67.	6.7	जिल्हयातील आडिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	121
68.	6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 असेर	124
69.	6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 असेर	125
70.	6.10	जिल्हयातील आडिवासी सहाकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.98 असेर	126
71.	6.11	जिल्हयातील बिगर कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	126
72.	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	127
73.	6.13	जिल्हयातील उत्पादन आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.98 असेर	129
74.	6.14	जिल्हयातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था- यांचे प्रमुख कार्याचा तपशिल 31.3.98 असेर	131
75.	6.15	जिल्हयातील वियंत्रित बाजारपटांची माहिती 31.3.98 असेर	132
76.	6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.98 असेर	135
		7. वैधकीय व आरोग्य सेवा	
77.	7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलल्या वैधकीय सुविधांची माहिती 1997	136
78.	7.2	नोंदवणी केलेल्या जन्म-मृत्युंची संख्या 1997	138
79.	7.3	विविध कारणानुसार मृत्युंची संख्या 1997	139
80.	7.4	माता बाल संगोष्ठन कोयक्रम अंतर्गत लस टोकणी 1997-98 वार्षिकरिता	140

अ.	तंत्रज्ञान क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
8. शिक्षण			
82.	8.1	1991 याचा जनगणने नुसार तालुकावार साक्षरता	142
83.	8.2	शैक्षणिक संख्या आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1996-97	143
84.	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राधमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्द्धवारी 1996-97	144
85.	8.4	हत्तर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1996-97	145
86.	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती 1996-97	147
87.	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील सर्व 1997-98	148
88.	8.7	जिल्हापातील उष्वत्रसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 1997-98	149
89.	8.8	जिल्हापातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1997-98	
90.	8.9	स्त्रियांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1996-97	150
9. वाहतुक व ढक्कणवळण			
91.	9.1(अ)	लवे मांगाची लांबी (31.3.98 या वर्षाअंसेरे)	151
92.	9.1(ब)	लवे स्थानकांची तालुकावार यादी (31.3.98 या द्विवर्षीची)	152
93.	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार स्तंपाची लांबी 31 मार्च 1998 अंसेर	153
94.	9.3	वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या 31 मार्च 1998 वर्षाअंसेरे	154
95.	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन नड्डामंडळाची (प्रवासी) वाहतुक आंकडेवारी (97-98) वर्षाकरिता	155
96.	9.5	महात्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना 1997 या वर्षाकरिता (वाहतुक गणना डिसेंबर, 1997)	156
97.	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुर्घटनी सेवा व दुरदर्शन सेव यांची आंकडेवारी (वर्ष 31 मार्च 98) अंसेर	161
10. स्थानिक संस्था			
98.	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व सर्व (वर्ष 1997-98 करिता)	162
99.	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व सर्व (1997-98 या वर्षाकरिता)	163
100.	10.3	जिल्हापरिषदेचे बाबवार उत्पन्न व सर्व (1997-98 या वर्षाकरिता)	166
101.	10.4	महानगरपालिका कटकमंडळे व महानगर पालीकांचे उत्पन्न व सर्व (1997-98 वर्षाकरिता)	168

* तक्त्यातील माहिती निस्कू आहे

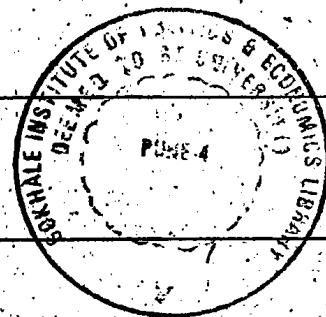
पुढे चालु

VI

अ.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
		11. नियोजन	
102.	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजना अंतर्गत खर्च 1997-98	170
103.	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 1997-98 या वर्षाकरिता	172
104.	11.3	रोजगार हमी योजना (1997-98 या वर्षाकरिता)	181
105.	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली पेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च 1997-98 या वर्षाकरिता	182
106.	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोड व टचाड संबंधी केलेल्या उपायेयोजना 1997-98 या वर्षाकरिता	183
107.	11.6	संकरीत व अधिक उत्पादन ढेणा-या पिकाच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (1997-98 वर्षाकरिता)	185
108.	11.7	जिल्हयातील रासायनिक सताचे वाटप (वर्ष 1997-98 या वर्षाकरिता)	189
109.	11.8	जिल्हयातील सासर कारखाने 1997-98 या गम्भीर हंगामाकरिता	190
110.	11.9	दुउध संस्थाची संरूपा (वर्ष 1997-98)	191
111.	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष 1997-98)	193
112.	11.11	जिल्हयातील एकातिमक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती व त्यावरील तरतुड व खर्च (वर्ष 1997-98)	192
113.	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (1997-98 वर्षाकरिता)	194
114.	11.13	विशेष घटक योजना (1997-98 या वर्षाकरिता)	195
115.	11.14	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष 1997-98)	196
		12. किंमती व निर्देशांक	
116.	12.1	जिल्हयातील निंवळ शेतीमालाच्या सरासरी घाउक किंमती एप्रिल 1997 ते मार्च 1998	197
117.	12.2	जिल्हयातील मुऱ्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाचा वस्तुच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती वर्ष 1997	199
118.	12.3	महत्वाच्या ग्रहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1997-98	205

* तल्यातील माहिती निस्का आहे

पुढे चालु ...

अ. तक्ता क्रमांक
क.

विषय

पृष्ठ
क्रमांक

1 2 3 4

13. न्याय व प्रशासन

119.	13.1	जिल्हापातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन 1997-98	206
120.	13.2	जिल्हापातील गुन्हयासंबंधीची आकडेवारी सन 1997-98	207
121.	13.3	तुरंगात दाखल केलेले गुन्हेगार सन 1997-98	209
122.	13.4	तुरंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक प्रात्रतेनुसार वृगांकरण 1997-98	210
123.	13.5	द्विवारी व फौजदारी न्यालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरण सन 1997-98	211

14. बँकीग व विमा

124.	14.1	जिल्हापातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्ज सन 1997-98	212
125.	14.2	जिल्हापातील 31 मार्च 1998 रोजी चालु असलेल्या संपुक्त भाडवलांची संख्या	213
126.	14.3	उत्तरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रेकम (1997-98).	

15. संकिण

127.	15.1	जिल्हापातील चित्रपट मुहाविष्याची आकडेवारी सन 1997-98	214
128.	15.2	गोळा-केलेली अल्पवयत गुंतवणुक व सातेकारांची संख्या सन 1997-98	215
129.	15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमीन महसूल सन 1997-98	216
130.	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशीत केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियमकालिके 31.3.98 या दिवशी	217
131.	15.5	स्वस्त धान्य डुकानोंना पुराविलेले तंडुळ, गहु व सातर सन 1997-98	218
132.	15.6	जिल्हापातील मागणी व वसुले केलेले धान्य सन 1997-98	
133.	15.7	जिल्हापातील 1998 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणुक संबंधी आकडेवारी	220
134.	15.8	जिल्हापातील 31.3.98 रोजीची अधिकारी व प्रवासी याचेसाठी असलेल्या विशामगुहांची तालुका निहाय प्रावृद्धी	222
135.	15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल 1997-98	223

अ.क्र.	बाब	परिस्थिति	जिल्हा वधु	मत्तमस्तु राज्य
1	2	3	4	5
8313	आशारह छव्वी	जिल्हा वधु	मत्तमस्तु राज्य	
(एक) 80-100] प्राकृतिक उत्तरा				
60 1) भौगोलिक स्थान				
206 1) उत्तर अंधेश	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
2) पूर्व रेखाश	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
ब) हवामान	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
तापमान	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
1) किमानु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
2) कमाल	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
3) पर्जन्यासारासरी	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
क) प्रशासकिय विभाग [1997-98]	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
1) तालुके	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
2) पंचायत समित्या	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
3) टंचाई ग्राम तालुके	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
4) एकात्मिक ग्रामीण विकास	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
प्रकल्प	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
5) शहरे	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
6) गावे [राकण] 1991 प्रमाण	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
8313 1) निजी	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
(एक) 80-100] 2) वस्तुता असलेली	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
208 7) क्षेत्रफल	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
दोनों प्रशासकिय संस्था [1997-98]	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
1) पंचायत समित्या	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
2) महानगरपालिका	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
3) नगरपरिषदा	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
4) कटुक मंडळे	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
5) ग्रामपंचायती	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
6) पोलीस ठाणी	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु
7) पोलीस आकृट पोष्ट	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु	जिल्हा वधु

अक्र.	बाब	परिणाम	जिल्हा वर्धी	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
तीन	लोकसंख्या [1991] प्रमाणे			
11	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	284	43396
21	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	284	30541
31	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1068	78937
41	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	150	8758
51	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्या देची एकूण लोकसंख्येशी टबकेवारी	टबकेवारी	14.04	11.09
61	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	166	7218
71	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्या देची एकूण लोकसंख्येशी टबकेवारी	टबकेवारी	15.68	9.27
81	पुरुष	आकडे हजारात	551	40826
91	स्त्रिया	आकडे हजारात	517	38112
101	स्त्री पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषाभाग स्त्रियांचे प्रमाण	939	934
111	पनता	दर घोरस किमि क्षेत्रातील लोकसंख्या	169	267
121	राज्यातेरे प्रमाण [1991]			
11	एकूण	टबकेवारी	63.95	64.87
21	पुरुष	टबकेवारी	78.33	76.6
31	स्त्रिया	टबकेवारी	61.03	52.3
41	राज्यासध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	0	0
चारा	कृषि [असथायी]		[1996-97]	[1997-98]
11	भौगोलिक व्यवस्था	हजार हेक्टर	629	308
21	जनविलाप्याच्या क्षेत्रातील लोकसंख्या	हजार हेक्टर	20	5366
31	जनविलाप्याची भौगोलिक क्षेत्रफली	टबकेवारी	3.18	17.42
41	शेतीस उपलब्ध नसलेली			
51	जमीन	माझार हजारात	434	434
61	ओ. बिगस शेती वापरालालील	हजार हेक्टर	29	1238
71	जमीन	माझार हजारात	26	1703
81	पडीत जमी लागवडीलायक	हजार हेक्टर	26	247
91	नसलेली जमीन	दर घोरस किमि	153	2941
को	एकूण [अ + ३]	हजार हेक्टर	55	

X

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा महाराष्ट्र राज्य	
1	2	3	4	5
4)	पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली हंतर जमीन			
11)	कायम गुरे घरण आणि हंतर	हजार हेक्टर	35	1347
2)	झाडे झडुपासालील जमीन	हजार हेक्टर	3	223
3)	लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	16	885
5)	<u>पडीत जमीन</u>			
1)	चालू पड	हजार हेक्टर	52	1106
2)	हंतर पड	हजार हेक्टर	34	1131
6)	<u>पिकासालील जमीन</u>			
11)	पिकासालील निठवळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	415	17761
2)	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	21	3979
3)	एकुण पिकासालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	436	21740
7)	<u>ओलित क्षेत्र</u>		[1996-97]	[1997-98]
11)	निठवळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	22	2559
2)	एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	34	3350
8)	महत्वाच्या पिकासालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	21	13174
9)	<u>वहित धारा जमीन [अंतिम 1990-91]</u>			
11)	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	6003
2)	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3297
3)	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	170
10)	जमीन महसूल वसुली [1997-98] सुधारीता	लाख रुपये	3,15	10996
11)	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	6826	उ.ना
12)	पेचायत समितीचा उपकर	हजार रुपये	उ.ना	उ.ना
पाचा)	<u>पशुसंवर्धन [पशुगणना 1992]</u>			
11)	एकुण पशुधन	संख्या हजारात	672	36393
2)	गाई व बैल	संख्या हजारात	385	17441
3)	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	60	5447
4)	मेंढया	संख्या हजारात	8	13015
5)	शेव्या	संख्या हजारात	179	
6)	कोंबडया व बदके	संख्या हजारात	219	32187

अक्ष	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा महाराष्ट्र राज्य	
	2	3	4	5
सहा) सहकार [1997-98]				
1) सहकारी संस्था	संख्या	1420	140858	
2) प्राथमिक कृषि सहकारी पत्र संस्था	संख्या	398	20251	
3) प्राथमिक कृषि सहकारी पत्र संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	147	9123	
4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	383	21535	
5) प्राथमिक कृषि पत्र संस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	171.30	1694	
सात्र जलसिंचन [1997-98] व्या				
अखेरपर्यंत पुर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व उत्याखालील लाभक्षेत्र	संख्या	0	33	
1) मोठे प्रकल्प	संख्या	7	177	
2) मध्यम प्रकल्प	हजार हेक्टर	67	उना	
3) 1 व 2 चे लाभक्षेत्र	संख्या	19	1700	
3) लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्र] लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	11	उना	
4) सिंचन विहीरीसांली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	21	1392	
आठ) उद्योग [1997 अखेर]				
1) नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या	संख्या	171	32152	
2) नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या [उत्पादन चालू कारखाने]	संख्या	163	27668	
3) सहकारी साखर कारखान्याची संख्या [1997-98]	संख्या	1	175	
4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन [1997-98]	हजार मेट्रन	12	3747	
5) सर्व सुत गिरण्याची संख्या [1997-98]	संख्या	2	226	
नव्या वीज				
1) वीजपुरवठा केलेली शहरेव लेडी	संख्या	(31.3.98)	(31.3.98)	
2) विपुतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1280	39413	
			1274	उना

XII

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा महाराष्ट्र राज्य	
1	2	3	4	5
3) वीज पुरवठा केलेले पंप संच [मार्च 1998 असेऱपैत]	संख्या हजारात	43	2151	
4) बसविण्यात आलेले गोबरगेंस संयंत्रे	संख्या	11094	उ.ना.	
दहा) सर्वजनिक आरोग्य			[1997] [1997]	
1) रुग्णालये	संख्या	12	741	
2) दवाखाने	संख्या	45	1423	
3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1695	
4) प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	0	161	
अकरा) शिक्षण			[1996-97] [1997-98]	
1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1032	68417	
2) प्राथमिक शाळेतील विधार्थी	संख्या हजारात	133	12136	
3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	315	
4) प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विधार्थी	संख्या	33	39	
बारा) माध्यमिक शिक्षण			[1996-97] [1997-98]	
1) दुष्यम शाळा	संख्या	224	14108	
2) शाळेतील एकूण विधार्थी	संख्या हजारात	124	7947	
3) शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	241	
4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विधार्थी	संख्या	87	83	
तेरा) उच्च शिक्षण			[1996-97] [1997-98]	
1) संस्था	संख्या	29	1461	
2) एकूण विधार्थी	संख्या हजारात	19	851	
चौदा) अ) प्रौढ शिक्षण [1997-98]				
1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	0	उ.ना	
2) प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	0	उ.ना	

XIII

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा महाराष्ट्र राज्य	
1	2	3	4	5
ब) तांत्रिक व न्यवसाय				[1997-98] [1997-98]
शिक्षण				
1) औपोगिक प्रशिक्षण संस्था	संरुद्धा	12	538	
1) शासकीय औपोगिक प्रशिक्षण संस्था	संरुद्धा	8	302	
2) अशासकीय औपोगिक प्रशिक्षण संस्था	संरुद्धा	4	236	
2) शासकीय व अशासकीय औपोगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संरुद्धा	1486	88108	
3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची प्रहिल्या वर्षा साठी प्रवेश क्षमता	संरुद्धा संरुद्धा	1 उ. ना.	103 25725	
4) पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संरुद्धा संरुद्धा	उ. ना. उ. ना.	179 31320	
5) न्यवसाय शिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संरुद्धा संरुद्धा हजारात	37 उ. ना.	उना	
पंधरा परीवहन आणि दळणदळण				
[मार्च 1998 अखेर]				
1) एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	किमि	397	5465	
2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संरुद्धा	719	30653	
आ) बारमाही	संरुद्धा	135	6268	
ब) हंगामी	किमि	4903	191053	
3) एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठा किता]	किमि	113	2972	
4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमि	572	32380	
5) राज्य महामार्गाची लांबी	किमि	744	41166	
6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किमि	887	41701	
7) हत्तर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किमि	2149	72834	
8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किमि			

अक्र 1	बाब 2	परिमाण 3	जिल्हा वर्धा महाराष्ट्र राज्य 4	1982-83 च्या सर्वे क्षणानुसार 10.54 77.65 (असंथाई)	5
सोळा।	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम 1) दारिद्र्य खेळालील कुटुंबे 2) 1982-83 च्या सर्वेक्षणानुसार 1997-98 वर्षातील जूने लाभार्थी नविन लाभार्थी एकुण रोजगार निर्मती आ) रोजगार हमी योजना ब) जवाहर रोजगार कार्यक्रम [1997-98 अखेर]	संख्या लासात संख्या संख्या संख्या मनुष्य द्विवस [लासात]	उ. ना. 2193 2193 [1997-98] 0.05 12.63 7 2186 5 375 20.42 36.97 570 1787 537 14 10	6987 154031 161018 [1997-98] 900.00 524.00 731 248298 [1994-95] 192 12797 379.55 3142.68 42746 1161 618 922 579	
सतरा।	आदिवासी कल्याणकर्ता योजना आदिवासीकरीता आश्रमशाळा विधार्थी मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना आ) मागासवर्गीयांसाठी बस्तीगृहे ब) बस्तीगृहात राहणारे विधार्थी जिल्हा नियोजन [1997-98]	संख्या संख्या	[1997-98]		
अठरा।					
एको- णवीस					
वीस।					
एकेवीस।	नागरी पुरवठा [1997-98] 1) रास्त भावाची ढुकाने 2) पुरविलेला एकुण साठा आ) गहू ब) तांदुळ ^३ ३) शासकिय गोदामे [30.6.98] ४) साठविण्याची क्षमता [30.6.98]	संख्या हजार टन हजार टन संख्या मेट्रनह. टनाता			

टिप : उना = उपलब्ध नाही
आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई^३
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.